

عنوان مقاله:

طبقه بندی بینامتنی نمایه های اسطوره ای در بهمن نامه و گرشاسپ نامه

محل انتشار:

هشتمین همایش ملی متن‌پژوهی ادبی نگاهی تازه به متون حماسی (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسنده:

شهرزاد رادمنش - مدرس دانشگاه جامع علمی کاربردی مشهد دانشجوی دکتری ادبیات حماسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد

خلاصه مقاله:

تاریخ اساطیر، تاریخی است که بر پایه باورهای دیرینه شکل می گیرد. مردمان باستان، اسطوره ها را طی هزاره ها، بنا بر شرایط اجتماعی، آیین ها، مناسک، باورها، سنت ها، سلیقه ها و نیازهای خود پی ریخته اند. روایت های اساطیری با حماسه پردازی ها، پیوندی تنگاتنگ دارد و شکل گیری حماسه بی حضور اسطوره، منزلتی کسب نخواهد کرد. مقام ارشد حماسه سرایی در ایران پس از اسلام، شاهنامه حکیم طوس است. این اثر سرمشقی برای دیگر حماسه سرایان قرار گرفت و چندی از شاعران به شاهنامه سرایی اقبال نشان دادند. منظومه بهمن نامه یا اخبار بهمن از ایرانشاه ابن ابی الخیر است که آن را در اواخر قرن پنجم و اوایل قرن ششم سروده است. ابونصر علی بن احمد اسدی طوسی نیز نگارنده گرشاسپ نامه است و کتابش را در سده پنجم نگاشته است. این دو منظومه با توجه به بسامد بالای پدیده های اساطیری و باستانی، قابل رمزگشایی هستند. در این مقاله، پدیده های اسطوره ای دو داستان از قبیل؛ شخصیت سازی های اساطیری پهلوانی، موجودات شگفت انگیز، کوه ها و دریاها، باورهای توتمی، اژدها، جادوگران، پیشگویی، مقدرات آسمانی، کارهای خارق العاده و نیز شخصیت های غیر انسانی اساطیری مانند؛ سیمرغ، ققنوس، مردم گیاه، درختانی با بار مردم و جانوران شگفت آفریده مورد طبقه بندی و شناسایی قرار گرفت. نتیجه پژوهش آن که میان پدیده های اساطیری موجود در دو منظومه ارتباط بینامتنی وجود دارد و هر دو شاعر از جستارهای فکری مشابه و اندیشه های اساطیری مشترک بهره برده اند.

کلمات کلیدی:

اسطوره، بهمن نامه، گرشاسپ نامه، بینامتنیت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/978338>

